

3a Sortida: 14 de desembre "Es Clot de Déu"

Guia: Domènec Garcies

Durada: 3 hores efectives de caminar

Punt de trobada: 9 hores al local del GOB (C/Manel Sanchis Guarner, núm. 10 baixos).

Descripció de l'itinerari: Camí vell de Lluc – Torrent de Muntanya – Rellar de Son Marc - Es Clot de Déu – Torrent de Muntanya - Camí vell de Lluc.

Descripció general del paisatge càrstic d'Es Rellar de Son Marc

Els processos de carstificació

Les roques carbonatades (roca calcària, marbre) són particularment sensibles a l'acció de l'àcid carbònic existent a l'aigua de pluja i a la del sòl. El mineral calcita (carbonat càlcic) es dissol, produint ions de calci i bicarbonat. L'acció de l'àcid carbònic és el més important agent de denudació de les roques calcàries a regions de clima temperat (Font: Strahler, A.N. i Strahler, A.H.[1989]: *Geografia Física*. Ediciones Omega, S.A. Barcelona).

En el sector septentrional de la Serra de Tramuntana en què es troba la zona d'Es Rellar de Son Marc, les precipitacions assoleixen valors considerables i l'aptitud litològica dels materials liàssics i burdigalians els fa molt favorables a la carstificació. A més, sembla que l'absència d'efectes destructius periglaciars, en aquestes cotes moderades, juntament amb una llarga història geomorfològica iniciada a finals del Terciari, han permès el desenvolupament de conjunts paisatgístics especialment singulars en els quals el lapiaz o modelat càrstic constitueix el tret més destacat.

Les morfologies exocàrstiques

En els paisatges càrstics, el sòl està exposat a una forta erosió, la qual cosa fa que la terra s'acumuli en dipòsits o cubetes. Les de majors dimensions que trobam en aquest indret són les dolines de dissolució amb fons plans, cobertes per material edàfic. Els costats presenten pendent acusat i estan esculpits amb formes de lapiaz. Els sòls que trobam a les dolines poden ser profunds i estan descarbonatats per l'elevada pluviometria. Els pH són àcids, als voltants del 6,5.

Les roques que es veuen apareixen intensament solcades per diverses morfologies de dissolució i sovint sobresurten formant piràmides de lapiaz, que tenen entre 5 i 20 metres d'altura. L'espectacularitat d'aquestes grans piràmides de lapiaz, juntament amb el traçat lineal de les estries centimètriques i dels canals decimètrics que solquen els costats, contribueixen a accentuar una pauta de verticalitat que es manifesta fortament al paisatge.

Les morfologies de lapiaz de petita escala estan molt ben representades en aquests terrenys. Destaquen especialment les estries i els canals embudiformes, així com grans canals en les parets verticals i costers més inclinats. Els escalons i els canals estriats assoleixen l'òptim desenvolupament en aquesta zona. Tampoc falten exemples de cubetes i de canals meandriformes, tot i que es tracten de morfologies menys freqüents (Font: AA VV (1991): *Libro-Guía de las Excursiones de las VII Jornadas de campo de Geografía Física*. Servei de Publicacions de la UIB. Palma).

Dificultat

És una excursió sense gaire dificultat, llevat del pas de dues barreres oscil·lants del torrent. Si ha plogut recentment, la primera barrera pot requerir una certa destresa i força de braços i pot ser insalvable per a certes persones, si el torrent duu aigua. Al principi de l'excursió, hi ha un tram que puja per un tros de camí vell empedrat en què el pendent pot ser una mica feixuc, però només si el ritme és molt elevat. La major dificultat que té l'excursió és que transcorre per una propietat privada i se'ns podria prohibir el pas. En conseqüència, és important que el grup no sigui molt nombrós (un màxim de vint persones) i que es procuri caminar sense fer gaire renou. Hem de tenir present que no s'ha de notar per on hem passat i que, si es nota, que sigui per bé, és a dir, perquè ens duguem no només el nostre fons, sinó també el que hi trobem."